

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

203

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Snježana Bagić, predsjednica Vijeća, te suci Mato Arlović, Davor Krapac, Ivan Matija, Duška Šarin i Miroslav Šeparović, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenula Jasminka Jelić, koju zastupa Zdravko Dumančić, odvjetnik u Osijeku, na sjednici održanoj 11. prosinca 2014. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Ukida se:

– presuda Upravnog suda u Osijeku broj: UsI-705/14-9 od 14. kolovoza 2014.

III. Predmet se vraća Upravnom sudu u Osijeku na ponovni postupak.

IV. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

O b r a z l o ž e n j e

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Jasminka Jelić iz Osijeka (u daljnjem tekstu: podnositeljica), koju u postupku pred Ustavnim sudom zastupa Zdravko Dumančić, odvjetnik u Osijeku, podnijela je ustavnu tužbu kojom osporava presudu Upravnog suda u Osijeku broj: UsI-705/14-9 od 14. kolovoza 2014.

Osporenom presudom podnositeljici je kao neosnovan odbijen tužbeni zahtjev za poništenje rješenja drugostupanjskog tijela kojim je tražila priznavanje statusa člana obitelji poginulog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i prava na obiteljsku invalidninu ili vraćanje predmeta na ponovni postupak.

1.1. Za potrebe ustavnosudskog postupka, a na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) Ustavni sud je zatražio i izvršio uvid u spis Upravnog suda u Osijeku broj: UsI-705/14.

II. ČINJENICE I OKOLNOSTI SLUČAJA

2. Uvidom u sudski spis, utvrđeno je sljedeće:

– podnositeljica je bila u braku sa Jerkom Bukićem, smrtno stradalim hrvatskim braniteljem iz Domovinskog rata (preminuo 9. srpnja 1991.) u kojem je rođena zajednička kći Ivana Bukić;

– pravomoćnim Rješenjem Ureda za obranu Osijek klasa: UP/I-562-01/94-108/928, ur.broj: 512-144-04-94-1/VDK od 13. srpnja 1994. (u daljnjem tekstu: Rješenje 1.) podnositeljici je prestalo pravo na sukorisnički dio obiteljske invalidnine zbog sklapanja braka sa drugom osobom;

– podnositeljčin je drugi brak razveden 21. svibnja 2003.;

- podnositeljica je 21. siječnja 2013. ponovno podnijela zahtjev za priznavanje statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i pravo na obiteljsku invalidninu;
- nepravomoćnim Rješenjem Ureda državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji, klasa: UP/I-562-02/13-14/12, ur.broj: 2158-02-02/01-13-4 od 7. veljače 2013. (u daljnjem tekstu: Rješenje 2.) podnositeljici je priznat status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata te joj je jednako kao i kćeri Ivani Bukić priznato pravo na obiteljsku invalidninu kao sukorisnicima u jednakim dijelovima;
- rješenjem Ministarstva branitelja klasa: UP/II-562-02/13-0004/182, ur.broj: 522-04/1-1-2-13-3 od 21. lipnja 2013. (u daljnjem tekstu: Rješenje Ministarstva 1.) po službenoj dužnosti je poništeno Rješenje 2. kao i suglasnost Ministarstva branitelja klasa: UP/II-562-02/13-0004/182, ur.broj: 522-01/1-3-13-2 od 13. ožujka 2013.;
- rješenjem Ureda državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji klasa: UP/I-562-02/13-14/57, ur.broj: 2158-02-02/01-13-2 od 5. srpnja 2013. (u daljnjem tekstu: Rješenje 3.) odbijen je zahtjev podnositeljice za priznavanje statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i pravo na obiteljsku invalidninu, dok je potvrđen takav status i pravo na obiteljsku invalidninu za kći Ivanu Bukić;
- rješenjem Ministarstva branitelja klasa: UP/II-562-02/13-0004/548, ur.broj: 522-04/1-1-2-13-2 od 28. kolovoza 2013. (u daljnjem tekstu: Rješenje Ministarstva 2.) je prekinut postupak kod tog drugostupanjskog tijela po žalbi podnositeljice zbog rješavanja upravnog spora pred Upravnim sudom u Osijeku u predmetu broj: UsI-735/13-2 koji podnositeljica vodi od 17. srpnja 2013. radi poništenja Rješenja Ministarstva 1.;
- Upravni sud u Osijeku u predmetu broj: UsI-735/13-8 donio je presudu 19. prosinca 2013. kojom je odbio tužbeni zahtjev podnositeljice za poništenje Rješenja Ministarstva 1.;
- Ministarstvo branitelja je rješenjem klasa: UP/II-562-02/13-0004/548, ur.broj: 522-04/1-1-2-14-4 od 4. travnja 2014. (Rješenje Ministarstva 3.) odbilo žalbu podnositeljice na Rješenje 3.;
- 29. svibnja 2014. podnositeljica je pokrenula upravni spor pri Upravnom sudu u Osijeku;
- 14. kolovoza 2014. Upravni sud u Osijeku donio je osporenu presudu kojom je odbijen zahtjev podnositeljice za poništenje Rješenja Ministarstva 3.

3. U obrazloženju osporene presude istaknuto je:

»Budući da tužiteljica 17. prosinca 2012., u trenutku stupanja na snagu članka 35. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji nije imala priznato pravo na obiteljsku invalidninu jer je to pravo već ranije izgubila sa 30. travnja 1994., izmijenjena odredba članka 117. stavka 1. Zakona o pravima ... na istu se ne može primijeniti. Navedena odredba se prema mišljenju ovog Suda odnosi na osobe koje su u trenutku stupanja na snagu te norme imale priznata prava pa ih temeljem iste neće izgubiti stupanjem u brak ili izvanbračnu zajednicu. Obzirom da je tužiteljica pravo na obiteljsku invalidninu već ranije izgubila stupanjem u bračnu zajednicu, ista ne pripada krugu osoba na koju se izmjena članka 117. stavka 1. tog Zakona odnosi, a pri tome nije od utjecaja činjenica da tužiteljica više nije u novo zasnovanoj bračnoj zajednici.

(...)

Slijedom iznesenog, pravilno je tuženik odbio žalbu tužiteljice budući da nije bilo zakonskog osnova da se tužiteljici priznaju predmetni status i pravo na obiteljsku invalidninu jer za isto ne ispunjava uvjete iz članka 6. stavka 1., te članka 75. i 78. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji jer se tužiteljica zasnivanjem nove bračne zajednice više ne može smatrati članom obitelji pokojnog Jerka Bukića u smislu članka 6. stavka 1. tog Zakona, a s obzirom da je predmetno pravo već ranije izgubila, članak 35. Zakona o izmjenama i dopunama tog Zakona se ne može primijeniti u njenu korist.«

III. PRIGOVORI PODNOSITELJICE

4. Podnositeljica ističe da su joj osporenim presudom povrijeđena ustavna prava zajamčena člancima 14. i 18. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.). U svjetlu povrede navedenih ustavnih prava podnositeljica ističe zabranu diskriminacije iz članka 14. Konvencije za zaštitu